

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Державний заклад

**«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»**

Кафедра перекладу і теоретичної та прикладної лінгвістики

Секція теоретичної та прикладної лінгвістики

Південного наукового центру НАН України і МОН України

III МІЖНАРОДНА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ І ПРОФЕСІЙНОЇ
ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ
ПРОСТОРІ»**

15.05.2017 - 16.05.2017

Одеса - 2017

Перлова В. В.
Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
Україна
Чухно Олена
Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
Україна

ТИПОВІ ОЗНАКИ ФОНЕТИЧНОЇ ІНТЕРФЕРЕНЦІЇ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ В АНГЛІЙСЬКОМУ МОВЛЕННІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ

В умовах інтеграції нашої держави у світовий політичний, економічний і освітній простір передумовою професійного розвитку людини є володіння нею двома та більше іноземними мовами. Одними з найпоширеніших європейських мов, що вивчаються в педагогічних вищих навчальних закладах України на сучасному етапі, є німецька й англійська. При цьому в іншомовному мовленні майбутніх учителів, які вивчають англійську мову як другу іноземну (ІМ2) після німецької, з'являється акцент не тільки рідної (РМ), але й першої іноземної мови (ІМ1). Його подолання можливе за умов використання вправ, що розроблені з урахуванням типових вимовних помилок студентів.

Проблема визначення типових вимовних помилок в англійському мовленні українців уже привертала увагу науковців. А. В. Долина виявила основні відхилення від вимовної норми англійської мови у студентів третього курсу [1, с. 57]. В. Ю. Кочубей дослідила фонемний та фонетичний аспекти вимовного акценту в англійському мовленні українців [2]. В. В. Перлова визначила найбільш типові помилки у вимові учнів середньої школи [3]. Проте ознаки вимовного акценту, що проявляються у процесі вивчення майбутніми учителями англійської мови після німецької, й досі залишаються поза увагою науковців. Отже, метою нашого дослідження є визначити типові прояви фонетичної інтерференції німецької мови в англійському мовленні майбутніх

учителів.

Для досягнення поставленої мети вважаємо за необхідне вирішити такі завдання: проаналізувати англійське мовлення студентів, для яких німецька ІМ1; 2) виявити основні порушення норм англійської мови під час вимови і більших відрізків мовлення, що спричинені впливом фонетичної системи німецької мови.

Об'єкт дослідження – англійське мовлення майбутніх учителів, які вивчають німецьку як ІМ1.

Предмет дослідження – типові прояви акценту німецької мови як ІМ1 в англійському мовленні майбутніх учителів.

Матеріалом дослідження слугували аудіозаписи англійського мовлення 19 студентів першого курсу Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди, які вивчають англійську мову як ІМ2 після німецької. Проведений нами аудитивний аналіз фонограм дозволяє стверджувати, що основними ознаками німецького вимовного акценту є:

- заміна англійського дифтонга німецьким дифтонгом, напр.: [ɔɪ] → [ɔʊ] у слові “*boy*”, [aʊ] → [aɔ] у слові “*house*”;
- заміна англійського монофтонга німецьким монофтонгом, напр.: [ɜ:] → [ø:] у слові “*turn*”, [æ] → [e:] у слові “*man*”;
- заміна англійського дифтонга німецьким монофтонгом, напр.: [eə] → [e:] у слові “*pear*”, [əʊ] → [o:] у слові “*no*”;
- повне оглушення кінцевих дзвінких приголосних;
- вокалізація глухого [s] на початку слова перед голосним у словах “*sing*”, “*sofa*” тощо;
- заміна англійського [tʃ] на позначення буквосполучення -ch німецьким [ç] у словах “*rich*”, “*which*” тощо;
- оглушення англійського [v] на початку слів перед голосним у словах “*very*”, “*veal*” та ін.;

- заміна англійського [z] німецьким африкатом [ts] на початку слів перед голосним, напр.: “*zoo*”;
- заміна темного англійського [ɪ] більш м'яким німецьким [i] в кінцевій позиції (“*bell*”, “*feel*”);
- вимова німецького увулярного щілинного [ʋ] або дрижачого [ʀ] замість англійського постальвеолярного щілинного [r] у словах “*parrot*”, “*parents*” тощо;
- вимова вокалізованого німецького [ɐ] в англійських словах, де літера *r* не вимовляється, напр.: “*never*”, “*sister*”;
- неправильний наголос у словах, напр.: 'regular → regu'lar; 'program → pro'gram;
- відривчаста вимова слів в англійській фразі;
- заміна високої висхідної та низхідної мелодики низькою;
- заміна складних мелодичних типів простими.

Висновки. Виявлені ознаки фонетичної інтерференції німецької мови як ІМ1 свідчать про те, що студенти переносять навички вимови німецьких фонетичних одиниць як сегментного, так і супрасегментного рівня в англійську мову як ІМ2, що може негативно позначитися на досягненні ними комунікативної мети.

Перспективою подальших розвідок є розробка прийомів навчання майбутніх учителів вимови англійської мови після німецької з урахуванням визначених нами типових ознак німецького акценту.

Література

1. Долина А. В. Методика вдосконалення фонетичної компетенції у майбутніх учителів англійської мови у самостійній роботі: дис. ...канд. пед. наук: спец. 13.00.02 / Аліна Василівна Долина. – К., 2011. – 274 с.
2. Кочубей В. Ю. Особливості вимовного акценту в англійському мовленні українців: фонемний та фонетичний аспекти: автореф. дис. канд. пед. наук: спец. 10.02.04 / Вікторія Юрївна Кочубей. – К., 2006. – 20 с.
3. Перлова В. В. Прийоми корекції помилок у вимові учнів середньої школи / В. В. Перлова // *Іноземні мови*. – 2011. – № 1. – С. 31 – 35.